

TRIBUNAL INDUSTRIJALI

DECIJONI NUMRU 2348

Chairperson: Avv. Charmaine Cristiano Grech

Kaž Numru: 3054/CCG

Fil-Kwistjoni tax-Xogħol
Bejn
Fiona Spiteri
U
Oxford House Limited

Illum 22 ta' Jannar 2015

Dan il-kaž ġie riferut lit-Tribunal Industrijali permezz ta' rikors dwar allegat diskriminazzjoni. Ai termini tal-Artikolu 78(1) ta' Kap. 452 ma kienx possibl li l-kaž jinstema' u jinqata' kif inhu stipulat fl-Att.

Preliminari:

L-esponenti kienet taħdem ma' Oxford House Limited fix-showroom tal-Imrieħel f'Notabile Road sa mit-18 ta' Mejju 2009, bħala *sales representative* fil-'Kitchens Department' fuq baži full time, b'terminu indeterminat. Fl-14 ta' Lulju 2012, mingħajr ebda raġuni valida u plawsibbli, il-managing director, Marco Galea, sejjah lil esponenti fl-uffiċċju tiegħu u infurmaha li kien qiegħed ikeċċieha ghax fi kliemu "il-karatru tiegħek mhux kompatibbli ma' tiegħi". Ir-rikorrenti kkontendiet illi tali raġuni żgur ma hix baži legali jew fattwali u li tali terminazzjoni ngusta ma hija sopportata minn ebda incident jew prova fattibbli, tant illi l-esponenti qatt ma kienet qalghet ebda tip ta' 'warning' fi tliet (3) snin u xahrejn li kienet ilha taħdem għas-socjeta'. L-isfond veritier ta' dan il-kaž ta' tkeċċija ingħusta huwa illi Fiona Spiteri kienet inqabdet tqila lejn l-aħħar jiem ta' Mejju 2012 waqt li kienet għadha fl-impjieg ma' Oxford House Ltd u tali fatt deher li ser ikun ta' 'inkonvenjent' għal Marco Galea/ is-socjeta' konvenuta, kif ikkonfermat bl-agħir ta' Marco Galea meta ġie nfurmat bit-tqala ta' Fiona Spiteri. Marco Galea ma tterminax l-impjieg ta' Fiona Spiteri malli ġie a konnoxjenxa tat-tqala, iżda fiti jiem wara illi Fiona Spiteri sfortunatament korriet u tilfet it-tarbija u rrītornat għax-xogħol.

Ir-rikorrenti għaldaqstant sostniet illi l-fatti juri biċ-ċar li saret diskriminazzjoni, manifestament kontra l-esponenti minħabba l-fatt li kienet tqila u cie, il-fatt li hija xtaqet tifforma familja, kif wara kollox għandu id-dritt li jagħmel kull individwu u kull ġaddiem, mingħajr ma jiġi trattat b'mod differenti jew saħansitra jitlef il-post tax-xogħol tiegħu minħabba l-maternita'.

Oxford House Limited ippreżżentat risposta u dikjarazzjoni tal-kaž fejn qalet illi huwa minnu li r-rikorrenti Fiona Spiteri għiet ingaġġata sabiex taħdem bħala *Sales Representative* fid-Dipartiment tal-Kċejjen tas-socjeta' esponenti intimata iżda l-ewwel ma għiet impiegata kien fuq kuntratt definit ta' sena. F'din is-sena is-socjeta'

intimata ma kinitx kuntenta bil-*performance* u l-atteggjament tagħha tant li l-intenżjoni tas-soċċjeta' intimata kienet li twaqqafha hekk kif jasal gheluq is-sena. Fost l-atteggjamenti negattivi u problematiċi li uriet kien dak fir-rigward tat-teħid tal-*leave*. Infatti l-*leave* kienet tkun trid tieħdu meta trid hi u mhux skont l-esigenzi tal-kumpannija. Il-kumpannija minħabba esigenzi tas-suq għandha *policies* stretti ħafna dwar il-*leave* u normalment fil-bidu tas-sena tfassal *leave plan* sabiex dan jiġi segwit. Izda Fiona Spiteri ma kinitx thossha marbuta ma' dan il-*leave plan* u dejjem tara kif taqla' argument meta jkun jidrilha li trid tieħu l-*leave*. F'għeluq is-sena, id-Direttur Maniġerjali tas-soċċjeta' esponenti ghajtilha fl-uffiċċju u qalilha li meta wieħed jara dak kollu li ġara tul is-sena hija ma kinitx tiffitja fis-sistema ta' kif kienet tiġi gestita l-kumpannija. L-impiegata talbet lid-Direttur Maniġerjali Marco Galea sabiex jirrikunsidra din id-deċiżjoni u weġħditu li kienet sejra tikkonċentra aktar fuq ix-xogħol. Qaltlu ukoll li kienet f'relazzjoni stabbli u li riedet tiżżewweg u tibni familja. Hija irnexxielha tikkonvinċi lil Marco Galea u eventwalment giet impiegata taħt terminu indefinit. Fil-bidu Fiona Spiteri żammet mal-wegħda tagħha u bdiet taħdem tajjeb tant li l-kumpannija esponenti kienet bagħtitha l-Ġermanja għal taħriġ konness mal-*marketing* u bejgħ ta' kċejjen. Wara xi sena li kienet marret għall-kors ta' taħriġ, l-attitudni ta' Fiona Spiteri reġgħet inbidlet għall-agħar. Jidher ukoll li fil-frattemp nibtu xi problemi personali li kien evidenti ħafna li bdiet iġġorrhom magħha fuq il-post tax-xogħol. Kienet il-ħin kollu mgħedija titkellem dwar il-ħajja personali tagħha ma' shabha l-haddiema u barra li titlef minn xogħolha kienet ittelef lil oħrajn minn xogħolhom. Dan ma kienx xi kaž iżolat, kienet prattika u użanza kostanti. Wara li korriet, l-atteggjament ta' Fiona ggrava ħafna għall-agħar. Kien ikollha burdati ħżiena u kienet tkun diffiċċi u inkontrollabbli. Kemm Joanne l-PA ta' Marco Galea u kemm Marika Galea li kienet taħdem fl-istess dipartiment kienu jissuggerulha li tieħu s-*sick leave*. Hi kienet twieġeb li toqghod id-dar hu aghar ghaliha. It-tqala ta' Fiona Spiteri ma holqot l-ebda problema għall-kumpannija li kienet ġiet rinfacċċata qabel b'sitwazzjonijiet ta' tqala fejn l-impiegati hadu il-*maternity leave* tagħhom u rrītornaw għax-xogħol. Kien wara r-ritorn tagħha li x-xogħol tagħha gie tterminat u dan għarragħunijiet fuq indikati. Il-kumpannija sostniet illi għalhekk fiċ-ċirkostanzi partikolari tal-kaž l-akkuża ta' diskriminazzjoni barra li hija kapzu ja u bhala tali insostenibbi għall-ahħar hija waħda totalment u assolutament fiergħa u mingħajr bażi fattwali u wisq aktar legali.

Xhieda fil-Qosor:

Ir-rikorrenti xehdet li kienet bdiet taħdem mal-Oxford House f'Meju tat-2009 sa Lulju tat-2012 u l-Manager tagħħha kienu Marco Galea u d-Direttur John Galea. Xogħolha kien ta' *salesperson* fil-*Kitchen Department*. Fl-ewwel sena Marco Galea waqqafha mix-xogħol għax għadha żgħira għal dan ix-xogħol pero wara rega' ghajtilha u qalilha li ser iżommha. Kompliet taħdem normali fl-istess xogħol u kienet siefret il-Ġermanja fuq kors fuq il-kċejjen mal-kumpannija. Hija qalet li bhala performance tagħna kien hemm ħafna li kienu jgħidu li hi l-ahjar waħda fuq xogħolha u li hi l-aktar waħda li tbieġħ u li xogħolha dejjem għamlitu sew. Hi xehdet li qatt ma kienet tidħol tard u dejjem titlaq fil-ħin tagħha. Ir-rikorrenti ċaħdet l-allegazzjonijiet kollha li għamlet il-kumpannija fil-konfront tal-allegat atteggjament hażin tagħha. Dwar it-tqala tagħha hija xehdet li meta ħarġet tqila, għall-ewwel ma kinitx qalet. Pero' saret taf li qed jordnaw l-uniformijiet kienet qalet lis-segretarja ta' Marco Galea, Joanne Zammit li hija tqila u qaltilha biex l-uniformi thallihielha ftit jew tiġi bil-ħwejjeg normali. Ir-rikorrenti qalet li timmaġina li Joanne marret qalet lil Marco li kienet tqila.

Sfortunatament hi kellha *miscarriage* u reġgħet daħlet lura għax-xogħol wara *six days sick leave*. Meta daħlet lura, Marco Galea ġħajjilha fl-uffiċju tiegħu u qalilha jiddispjaċini din mhux ġimġha għalik – kellek ġimġha kerha li kellek il-*miscarriage* u ġimġha kerha li ħa jwaqqfha mix-xogħol. Hi staqsietu x’inhi r-raġuni u qalilha li l-karattru tagħha mhux kompatibbli ma’ tiegħu. Hi ħasset li din kienet skuża għax hi dejjem għamlet xogħolha. Hi qalet li taħseb li kieku ried ikeċċiha jew kieku għamlet xi żball qabel kien jagħtiha *warnings* kif jagħmlu lil kulħadd.

Joanne Zammit xehdet li hi u r-rikorrenti kienet kollegi u ħbieb. Kienet jitkellmu u jgħidu imma ġieli iġġiedlu u kellhom xi jgħidu. L-ahħar battibekk li kellhom kien meta daħlet tkellem lil Marco. Wara li kienet rrangat l-affarijiet ma’ xi ħadd ieħor fil-kumpannija u x-xhud kienet ser issiefer, qabdet u daħlet għand Marco Galea mentri normalment thallil l-files magħha u ma teħodhomx lilu. Ix-xhud qalet li r-rikorrenti applikat għal tliet ġimġhat *leave* waqt żmien li kienet *stop leave*. Wara ħafna battibekki dan il-leave gie approvat. Minħabba li kienet ser issiefer ix-xhud riedet tagħtih *hand over* ghaliex hija l-assistenta tiegħu u kellha ħafna affarijiet *pending*. Kif ir-rikorrenti ħarġet eżatt minn ħdejj qaltilha “*dejjem tiegħi tgħaddi*”. Hi weġbitha lura u lletikaw. Ix-xhud qalet li r-rikorrenti kienet qaltilha “*ma nitfakx it-taraġ għax għax*”. Ix-xhud qalet li qabel is-seduta hi u Marco Galea daru l-verżjoni. Hi kkonfermat illi kienet taf li r-rikorrenti kienet tqila. Ix-xhud ma ftakritx jekk tkellmux dak il-ħin jew xi jumejn wara pero’ tkellem wkoll x’ser jiġri u ma jiġrix. Hi qalet lir-rikorrenti illi taħseb li anki *part-time* iżommha f’każ li ma tkunx trid taħdem *full-time*. Meta marret tkellem lil Marco Galea dwar l-uniformi qaltru li Fiona kienet tqila. Hi ma ftakritx x’qal eżatt Marco Galea pero’ tiftakar li ma kien xejn fin-negattiv. Qal l-istess affarijiet li kienet qalet hija, li eventwalment fil-każ naraw kif tista’ taħdem *part-time*, anke filghaxxijiet. Ix-xhud qalet li lil Fiona qaltilha biex ma “*toqghodx tikkonfondi, nies pregnant kien hemm*”. A case in point kienet ix-xhud stess li kienet tqila fiż-żmien tas-seduta u qalet li hija ser tibqa’ taħdem u anke xtrawlha laptop biex taħdem mid-dar. Ix-xhud qalet li Marco Galea dejjem jitrattra lil kulħadd l-istess. Hi qalet li Marco Galea huwa persuna li għandu ħafna x’jagħmel, anzjuż ħafna, pero’ minn hemm u minn hawn f’konversazzjoni miegħu hi dejjem kienet tasal u kienet fil-fatt ilha erbatax-il sena taħdem miegħu. Hi qatt ma rat ħaddiema johorgu jibku mingħandu u taħseb lanqas lil Fiona qatt ma ratha ħierġa tibki minn hemm. Meta jiġi mpjegati n-nies, id-dokumentazzjoni bhall-contract of employments hi kienet tipproċċessahom imbagħad jiffirmahom Marco Galea. Il-karti tal-ETC ta’ Fiona Spiteri saru imma kopja tal-kuntratt lilha ma ingħatax imma nghatnat kopja lid-Dipartiment. Sa fejn taf ix-xhud, l-importanti l-kuntratt tal-ETC, li persuna tidher impjegat mal-kumpannija għax dak huwa l-*contract of employment*. Fl-erbatax-il sena li x-xhud ilha fil-kumpannija nies *pregnant* kien hemm, u meta spiċċaw il-*pregnancy leave* reġgħu daħlu lura. Kien hemm tnejn żġur, u issa kien hemm ix-xhud stess. Hi qalet li malli kienet fir-raba’ xahar tat-tqalha organizzawlha laptop biex tkun tista’ taħdem mid-dar. Ix-xhud qalet li l-maġgoranza tan-nies li hemm jaħdnu magħhom, tista’ tgħid tliet kwarti, huma kollha antiki u jaqbżu s-sitt snin. Hemm nies ġoddha għax ovvjament kibru u għandhom bżonn iktar ġħajnejha. Ix-xhud ikkonfermat l-allegazzjonijiet li għamlet il-kumpannija fir-risposta tagħha fejn jidhol l-ategġġament tar-rikorrenti. Hi qalet li kien jidhrilha li ħarġu *verbal warnings* pero’ *written warnings* ma kienx hemm. Ir-raġuni li l-kumpannija ma toħroġx *warnings* hi għax tibqa’ tagħti c-chances.

Marica Galea, il-Manager ta’ Fiona Spiteri xehdet li Fiona kienet bniedma problematika. Skont il-burdata li tqum filgħodu. Qalet li jekk tikkorregħiha ma

toqghodx għal li tikkorregieha għax tipprendi li ma tikkorregihiex. Ix-xhud qalet li hi u Marco Galea, r-raġel tagħha tkellmu qabel is-seduta. Ftehma li ser jgħidu l-verita' li jħossu huma. Meta Fiona waqfet mix-xogħol hi spicċat weħidha u kellha ddaħħal in-nies. Hi qalet li ġieli rat battibekki bejn Fiona u ħaddieħor. Ix-xhud qalet li kienu nghataw diversi *warnings* verbali lil Fiona. Anki hi ġieli qaltilha biex toqghod naqra lura xi tgħid u kif tirrispondi.

Kyvin Sant xehed li hu kien jaħdem ma' Oxford House mit-2006 sa Marzu 2013. Lil Fiona Spiteri kien jafha, ex-kollegi u sar jafha fuq il-post tax-xogħol. Hu xehed li hija persuna normali, ferrieħa u għandha karattru tajjeb għas-sales speċjalment. *Outgoing, bubbly* u kumplimentuża. Ix-xhud qal li Marco Galea hu dittatur, sempliċiement persuna aggressiva, persuna li kif tkellimha għat-tieni darba turħha ruħha, *moody* hafna u lilu kien qallu li ha jkissirli siġġu fuq rasu. Qallu ukoll fuq it-telephone li jekk il-kollega ta' maġenbu, Nicholetta Muscat, se terġa' tmur thabbatlu l-bieb dakinhar stess, ha jifqalha wiċċha. Kollega oħra, lil Maria St. John, qal li ha jwaddbilha l-mobile u jkissrilha wiċċha bil-mobile. Dwar il-leave ix-xhud qal li Marco Galea kien jippjanaw fil-bidu tas-sena u varjazzjonijiet ma jistax ikun hemm. Ix-xhud qal li hu qatt ma ingħata kuntratt bil-kundizzjonijiet tal-impjieg; *engagement form* tal-ETC biss. Ix-xhud qal li kien hemm min qal illi biex joħrog *pregnant* irid ikun jaf Marco Galea biex ikunu jistgħu jippjanaw ix-xogħlijiet tagħhom. Meta xi ħadd kien jinqabda *pregnant*, kienet tinholoq problema biex jirriplejsjaw in-nies peress li huma kienu jaħdmu tnejn flimkien.

Marco Galea xehed li huwa l-Managing Director ta' Oxford House. Xogħolu hu li jħares lejn l-andament tan-negożju princiċjalment. Għandu nies appuntati specifikament f'kull dipartiment tal-kumpannija biex joħdulu ħsieb kemm l-istaff kif ukoll l-andament tad-dipartimenti. Jirrappurtaw għandu u jitlaqgħu anke darbtejn fix-xahar biex jiddiskutu. Il-kumpannija timpjega 47 persuna u l-medja li l-impjegati jagħmlu magħħom hi ta' ħmistax il-sena. Fiona Spiteri għiet impjegata l-ewwel darba fit-18 ta' Mejju 2009 bhala *Sales Representative* ġewwa l-Kitchens Department. L-interview kien għamilulha hu. Kien kuntratt definit ta' sena u t-termini tal-impjieg kienet in-normal showroom hours, imbagħad dahħlu s-sistema ta' shifts. Hu qal li fl-opinjoni tiegħi Fiona fl-ewwel sena kienet turi ċertu mmaturita' filfatt f'għeluq is-sena kienet ittieħdet id-deċiżjoni li jwaqqfuha mill-impjieg tagħha wara l-kuntratt. Meta kien indirizza l-problema kien infurmaha bid-deċiżjoni. Wara li kellimha avviċinah Joanne u Marica u qalulu li Fiona qed tibki għax daħlet f'commitment ta' post, qed tassigurah li tixtieq tisserja u tieħu x-xogħol iktar bis-serjeta'. Hu ghajjajt lil Fiona u qalilha li jekk hi tixtieq tisserja f'xogħolha, m'għandu l-ebda diffikulta' li jzommha u jgħed il-kuntratt. Fil-fatt impjegajaha b'mod indefinitiv u mhux b'mod definit. Flimkien ma' Marica kienet ddeċidew li tmur tagħmel training il-Germanja għand is-supplier tagħhom. Fiona kienet hadet pjacir ħafna u kienu marru tajjeb ħafna hi u Marica l-Germanja. Marco Galea qal li Fiona ma kinitx tifhem il-kunċett illi jekk tixtieq il-leave għandha tirrikorri lejn shabha u tikkoordina mal-Manager tad-Dipartiment biex ma tikkrejxa problema fuq ix-xogħol. Dik kienet is-sitwazzjoni principali u l-problema li baqgħet tikber. Il-Leave Plan kienet ilhom jagħmlu snin twal qabel ma dahlet Fiona fil-kumpannija u hemm ukoll stop leave period minn nofs Ĝunju sa nofs Awissu minħabba l-esigenzi tax-xogħol. Marco Galea xehed dwar xi problemi ta' attitudni ma' klijenti u dwar il-ħin li kellha Fiona Spiteri. Hu qal li ma keċċiekk lil Fiona għax ħarġet *pregnant* u fil-fatt meta għiet imwaqqfa mill-impjieg tagħha ma kinitx *pregnant*. Huwa waqqafha għax li Fiona kienet marret tgħajjajt li ma

r̄cevietx il-paga għax kienet bis-sick leave skondtha. Kienu għaddejjin minn perjodu diffiċli ħafna fil-konfront tagħha. Il-performance tagħha dak iż-żmien ma kienx aċċettabbli imma hu pprova jifhem is-sitwazzjoni li kienet għaddejja minnha hi. Irraguni ghalfejn Fiona ġiet imwaqqfa mill-impjieg kien minħabba dixxiplina. Ix-xhud qal li b'mod dixxiplinarju, hu seta' lanqas inħallasha notice; seta' jwaqqafha mill-impjieg, pero' għajjtilha u ftehmu u żgur li ma semmielha l-ebda sitwazzjoni fejn qalilha li “*l-karattru tiegħi mhux kompatibbli ma’ tiegħek*”. Ix-xhud qal li jekk gie interpretat ħażin jiddispreċċi, pero' hu qalilha li kienet qed toħloq *aggravations* wieħed wara l-ieħor. Marco Galea xehed li kellhom varji impjegati magħhom li kien *pregnant*. Is-sitwazzjoni li jkollok nisa *pregnant* jekk thaddem lin-nisa hija xi haġa taken into consideration u hija ovvja li ha sseħħ. L-attegġġjament tiegħu huwa normali, fis-sens illi jekk għandek mara *pregnant*, ha teħodlok il-maternity leave u ser tiġi lura għax-xogħol. Ix-xhud qal li ma setax jaċċetta li jinholoq diżgwit fuq l-inqas haġa. Fiona bdiet toħloq diżgwit anki fil-konfront ta' kollegi u ma stajniex nibqgħu naħdmu b'dak il-mod. Fl-opinjoni tiegħu tawha biziżżejjed chances.

Fir-rigward tal-allegazzjonijiet li għamel Kyvin Sant ix-xhud qal li dan spicċa minn magħhom wara seba' snin b'agreement għax kien hemm sitwazzjoni li nqalghat mic-Chairman tal-kumpannija, mhux miegħu personali. Kyvin Sant kellu reazzjoni fil-konfront tax-xhud imma mhux f'wiċċu. Esprima ruħu li ma jaħmlux u mhux ha jaġhti kasu iż-jed. Ix-xhud għajjatlu biex jiġi jgħidlu x'ġara u lil Kyvin qallu “*isma jekk inti għandek dan il-feeling lejja u thoss li m'intix komdu fl-impjieg tiegħek naħseb li aħjar nilħqu agreement*”. Fil-fatt ħadu b'idejn xulxin dakħar u ftehem li jagħmel tmien ġimħat notice u wara n-notice jispicċa. Kien hemm agreement li l-aħħar ġurnata ta' mpjieg tiegħu jekk jiftakar sew kienet is-16 ta' Marzu. Ix-xhud kien imsiefer u mar fuq il-kollegi tiegħu u qalihom “*narakom nhar it-Tnejn*”. Dawn irreferew għandu u x-xhud bagħtlu e-mail jghidlu “*isma Kyvin naħseb li għandek żball. Nhar it-Tnejn l-impjieg tiegħek ikun spicċa s-Sibt, Saturday 16th u jekk jogħġibok narak wara li niġi mis-safar biex nghaddilek l-FS3, nghaddilek l-aħħar paga etc*”. Marco Galea xehed li s'issa qatt ma kellu kazi quddiem it-Tribunal kontra l-kumpannija. Ix-xhud ċahad l-allegazzjonijiet li saru minn Kyvin Sant. Ix-xhud ippreżenta dokumenti li jikkonsistu f'ittra formali fejn informa lil Fiona Spiteri li minħabba raġunijiet ta' revażżjoni waqt il-ħin tax-xogħol, qed tiġi tterminata fit-tali data kif jgħid id-dokument, u dokumenti konsistenti f'leave plans. lista tal-ETC tal-impjegati kollha datata 17 ta' Frar 2014 fejn tindika l-ammont ta' impjegati jaħdumu magħhom kif ukoll l-engagement date li fl-opinjoni tiegħu tindika l-long term relationship li għandhom mal-ħaddiema għax hemm ukoll ħaddiema godda għax il-kumpannija qed tikber sena wara sena. Ix-xhud ippreżenta ukoll lista shiha ġġenerata mill-payroll tagħna awtomatika elettronika tal-vacation leave u sick leave, kif ukoll tal-overtime li thallas kemm lir-rikorrenti kif ukoll lil Kyvin Sant. Ĝew ippreżentati dokumenti oħra li huma s-sistema manwali fejn għal kull sena għandhom planner u manwalment hemm persuna tieħu hsiebhom biex tikteb il-ħaddiema li jkunu sick u li jkunu leave. Ix-xhud ippreżenta ukoll il-punchcards ta' Fiona min-19th June 2010 sal-ħaġġar ġurnata.

In kontro eżami r-rikorrenti qalet li ġiet diskriminata meta Marco Galea uža kliem vulgari sabiex jirreferi għall-fatt li hija kienet tqila ma' Joanne. Ĝiet diskriminata wkoll fuq il-mod kif kien jimxi magħha meta kienet pregnant imbagħad meta wara li kienet korriet u dahlet ix-xogħol u kienet tibki u minflok ipprova jgħinħa, qalilha din mhux il-ġimħa tiegħek għax int tlift il-baby u tlift ix-xogħol. Meta gie tterminat ix-xogħol tiegħha ma kinitx għadha pregnant. Kienet għamlet one week sick leave wara l-miscarriage u mbagħad dahlet għax-xogħol u qalilha b'din id-deċiżjoni. Apparti li

kien qalilha li "il-karattru tiegħi mhux kompatibbli ma' tiegħek" qalilha wkoll "ma nafx x'ser insiblek raġuni oħra" u "it's not your week". Ċaħdet illi qatt ingħatat xi verbal warnings.

Sinteżi tat-Trattazzjoni Finali:

Il-konsulent legali tal-kumpannija qal illi l-baži tal-azzjoni u l-kawżali li fuqhom tinsab ibbażata t-talba mressqa mir-rikorrenti jirrigwardaw allegat att ta' diskriminazzjoni minħabba maternita fil-konfront tagħha. Il-kawżali tad-domanda hija dik li hemm espressa fiċ-ċitazzjoni tat-talba u ma tistax tiġi mibdula u mhux leċitu li l-kawża tiġi maqtugħa fuq kawżali differenti minn dak espress fiċ-ċitazzjoni. Tenut kont ta' dan l-element fondamentali u essenzjali, għandu jirrizulta ċar u ovvju lit-Tribunal li l-allegata diskriminazzjoni ma setgħet qatt tkun il-kawża tat-tqala għax fil-mument li seħħet it-terminazzjoni, tqala ma kienx hemm. Skont il-kumpannija r-rikorrenti lanqas ma pprovat jew setgħet tipprova li seħħi allegat trattament diskriminatorju fil-konfront tagħha billi hija ġiet trattata anqas favorevolment milli ġiet trattata persuna oħra f'sitwazzjoni komparabbli.

Il-konsulent legali tar-rikorrenti qal illi r-rikorrenti fetħet dawn il-proċeduri fuq baži ta' tkeċċiġa ngusta u diskriminazzjoni kontriha u attegġament li seta' jkun diskriminatorju. Hu saħaq illi r-rikorrenti kienet tqila u sfortunatamente f'ċertu punt tilfet it-tarbija. F'ċertu punt fil-passat hija kienet tqila u minħabba dak il-fatt li mbagħad ġie a konoxxenza tal-employer tagħha, hi tkeċċiet. Hu qal li fl-ebda punt ma qalu illi tkeċċiet waqt li kienet tqila, *during her pregnancy* imma huma qalu li *she was dismissed because she was pregnant*. Ma kienx żball meta kitbu t-talba illi hija tkeċċiet minħabba l-fatt illi l-employer tagħha sar jaf li kienet tqila u wriet li tixtieq u trid tippjana familja. Ir-rikorrenti ma ġietx imkeċċiġa għax kienet tqila u tkeċċiet waqt li kienet tqila, imma a baži tal-fatt illi din f'hin minnhom inqabdet tqila, uriet ix-xewqa li tifforma familja u fil-mument opportun, ffit jiem wara l-miscarriage hi ġiet imkeċċiġa.

Il-kumpannija in replika qalet li skont huma potenzjalment kull mara fid-dinja tista' tkun tqila, potenzjalment hekk hu, stat ta' fatt, stat ta' natura. Allura kieku employer ma jimpjegax nisa u juri li ma jridx jimpjega nisa u jimpjega rġiel għax potenzjalment in-nisa jistgħu jisfaw tqal u allura jkollu jħallas. F'sitwazzjoni bħal din il-ligi għandha l-protezzjoni tagħha u f'dan il-każżeż ċertament li mhux hekk u ma ġiex pruvat għax l-Oxford House għandha biżżejjlu mpjegati li huma nisa.

Konsiderazzjonijiet

It-Tribunal wara li sema' x-xhieda u ra d-dokumenti ppreżentati mill-partijiet għamel il-kunsiderazzjonijiet tiegħi dwar dan il-każżeż.

Dan il-każżeż jikkonċera allegat trattament diskriminatorju minħabba tqala. L-Att dwar l-Impjieg u Relazzjonijiet Industrijali (Kap. 452) jiddefinixxi trattament diskriminatorju bħala "*kull distinzjoni, esklużjoni jew restrizzjoni li ma tkunx ġustifikabbli f'soċjetà demokratika inkluża diskriminazzjoni fuq il-baži tal-istat konjugali, tqala, jew tqala potenzjali, sess, kulur, diżabilità, twemmin religjuż, opinjoni politika jew shubija fì trade union, jew f'assocjazzjoni ta' prinċipali;*"

Artikolu 26 tal-istess Att jghid illi fir-rigward ta' impjegati li huma digà fl-impieg tal-prinċipal, hadd ma jista' jassoġgetta dawk l-impjegati jew xi klassi ta' impjegati għal trattament diskriminatorju, fir-rigward ta' kondizzjonijiet ta' impieg **jew tkeċċija** [emfaži miżjud].

It-Tribunal jisħaq illi huwa marbut bit-talba issa saret fir-rikors promotur fejn gie ddikjarat illi “*Il-fatti juri biċ-ċar li saret diskriminazzjoni, manifestament kontra l-esponenti minħabba l-fatt li kienet tqila u ciee, il-fatt li hija xtaqet tifforma familja, kif wara kollox għandu id-dritt li jagħmel kull individwu u kull ħaddiem, mingħajr ma jigi trattat b'mod differenti jew saħansitra jitlef il-post tax-xogħol tiegħu minħabba l-maternita’.*”

L-avukat difensur tal-kumpannija qal li l-konsulent legali tar-rikorrenti ma jistax in limine litis jistrada l-każ lejn tkeċċija ingħusta meta fir-rikors il-baži tal-kawżali hija diskriminazzjoni. Hawnhekk it-Tribunal jirreferi għal Artikolu 26 tal-Kap. 452 fejn tkeċċija bbażata fuq trattament diskriminatorju hija projbita.

Huwa fatt li ma ġiex kontestat illi r-rikorrenti fil-mument tat-tkeċċija tagħha ma kinitx tqila. Selwyn jirreferi għal dak li jseħħaħlu ‘protected period’. Ir-Regolamenti Dwar il-Harsien tal-Maternita (Impjieg) jaġhti definizzjoni ta' "impjegata li għadha kemm wildet", ta' "impjegata li qed tradda" u ta' "impjegata tqila". Għalkemm fid-definizzjoni ta' impjegata li għadha kemm wildet hemm inkluż każ ta' twelid ta' tarbija mejta. Fl-ebda waħda minn dawn id-definizzjonijiet ma hemm referenza għal koriment.

Hekk kif jghid Selwyn '*When her leave period ends her special protection ends, and unfavourable treatment will only be unlawful if a man would have been treated more favourably.*'

Għaldaqstant fil-mument illi r-rikorrenti ġiet imkeċċija hija ma kinitx taqa' taħt il-protezzjoni legali illi tingħata mara tqila jew li kienet għadha kif welldet. Għaldaqstant l-intimat ma kellux obbligu li jsegwi l-proċeduri legali li huwa obbligat li jsegwi meta jkeċċi impjegata li hija tqila.

It-Tribunal pero jinnota illi fit-talba tagħha fir-rikors ir-rikorrenti irreferiet għal maternita mingħajr ma dahlet fid-dettall jekk kinitx attwali jew potenzjali. Hekk kif qal tajjeb il-konsulent legali tal-kumpannija huwa minnu illi potenzjalment kull mara tista' titqies bħala suxxettibli għal tqala potenzjali iżda fil-każ tar-rikorrenti kien ċar illi hija kellha l-intenzjoni li tibda trabbi familja.

Nonostante dan, il-kumpannija uriet illi kien hemm ċirkostanzi fejn kien hemm impjegati oħra li kienu tqal u saru arranġamenti magħhom sabiex dawn sa anke jestendu l-leave tal-maternita fuq perjodu itwal billi jaħdmu xi ġranet waqt l-istess leave. It-Tribunal jinnota illi l-kumpannija ġabet provi suffiċċenti illi m'għandhiex problema bil-ħaddiema nisa li joħorġu tqal u jieħdu leave għall-maternita anzi ippruvat taġevola lil dawn l-impjegati billi per eżempju tathom l-opportunita illi jaħdmu mid-dar. It-Tribunal għaldaqstant ma jarax ness bejn it-tkeċċija tar-rikorrenti u t-tqala li hija kellha jew li seta' jkollha u b'hekk ma jqisx li l-kumpannija aġixxiet b'mod diskriminatorju.

It-Tribunal ukoll jigbed l-attenzjoni tal-kumpannija illi huwa obbligu legali tagħha illi tipprovi kuntratt ta' impieg lill-kuntratt ta' impiegat tagħha irrisspettivament mill-fatt ta' kemm-il darba jkun hemm bżonn ta' emendi minħabba bidla fil-ħinijiet tax-xogħol.

Decizjoni

Abbaži tal-kunsiderazzjonijiet tieghu, t-Tribunal jiddeċiedi illi r-rikorrenti ma kinitx diskriminata u għalda qax it-talba tagħha.

Drittijiet

It-Tribunal jiffissa d-drittijiet ta' min assista lill-partijiet f'dan il-każ għal €93.17 kull wieħed u dan ai termini tal-provvedimenti ta' Avviż Legali Numru 48 tal-1986.

B'hekk jintemm dan il-każ.

(iffirmat)

Dr Charmaine Cristiano Grech
Chairperson

VERA KOPJA

Graziella Spiteri
Għas-Segretarju